

Під час розроблення концептуальних засад розвитку страхової діяльності в умовах глобалізації треба врахувати, що поряд з позитивним впливом глобалізації світового страхового ринку на вітчизняну страхову систему (приплив іноземних інвестицій у розвиток інфраструктури страхової системи, підвищення капіталізації та ємності її суб'єктів, використання інноваційних страхових технологій) виділяють також негативні аспекти такого впливу (втрата вітчизняного державного контролю над страховими резервами, інвестиційними ресурсами, обмеження державних можливостей у важливих галузях страхування, ціновим демпінгом тощо).

Концептуальними засадами розвитку страхової діяльності в умовах глобалізації є: розроблення адаптованих до сучасних умов господарювання інноваційних підходів до регулювання вітчизняного страхового ринку, оптимальне перейняття міжнародного досвіду діяльності страховиків та обмеження діяльності іноземних страховиків на вітчизняному ринку, поліпшення якості обслуговування у страховій сфері, опираючись на інноваційні технології; розширення вітчизняного асортименту страхових послуг з врахуванням інноваційних видів ризиків; переймання світового досвіду оцінки об'єктів страхування, розроблення Страхового кодексу, покращення складових фінансового стану та підвищення ефективності функціонування вітчизняних страховиків, забезпечення належного рівня фінансової безпеки на ринку.

Висновки. Внаслідок дослідження визначено складові елементи концептуальних засад розвитку страхової діяльності (результативні, забезпечувальні), чинники впливу на процес формування таких засад; наведено можливі стратегії розвитку вітчизняного страхового ринку (інерційна, модернізація); визначено характерні особливості глобалізації страхових відносин та сформовано концептуальні засади розвитку страхової діяльності в умовах глобалізації. При цьому враховано, що тенденції розвитку вітчизняної страхової діяльності супроводжуються динамізмом, інтернаціоналізацією, лібералізацією, появою нових ризиків, удосконаленням страхових продуктів та посиленням взаємозв'язків між страховим, банківським та інвестиційним секторами, що пояснюється активними процесами інтеграції відповідних країн у світову економіку, переходом до ринкових методів регулювання страхових відносин.

Література

1. Баглюк Ю.Б. Інтеграція українського ринку у світову систему : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.02 "Світове господарство і міжнародні економічні відносини" / Ю.Б. Баглюк. – Донецьк, 2008. – 22 с.
2. Багмет К.В. Дослідження передумов банківсько-страхової інтеграції / К.В. Багмет // Вісник Української академії банківської справи : зб. наук. праць. – 2010. – № 2. – С. 123-128.
3. Бутенко А.А. Процеси глобалізації та їх вплив на стан ринку страхових послуг / А.А. Бутенко // Теоретичні та практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності : зб. наук. праць. – Маріуполь, 2011. – Т. 2. – С. 140-144.
4. Дяконова І.І. Міжнародні фінанси : навч. посібн. / І.І. Дяконова. – К. : Вид-во "Центр навч. літ-ри", 2012. – 548 с.
5. Журавка О.С. Сучасні тенденції розвитку страхового ринку України / О.С. Журавка // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць. – Суми : Вид-во "УАБС НБУ", 2009. – Вип. 27. – С. 306-313.
6. Козьменко О.В. Страховий і перестраховий ринки в епоху глобалізації : монографія / О.В. Козьменко, С.М. Козьменко, Т.А. Васильєва. – Суми, 2011. – 388 с.

7. Лебединська Л.В. Фактори забезпечення стійкості страхових компаній в глобальному середовищі / Л.В. Лебединська, Л.М. Ремньова // Фінанси. Банківська справа : наук.-практ. журнал. – 2011. – № 1. – С. 113-120.
8. Мухіна О.В. Страховий ринок України: стан та проблеми розвитку / О.В. Мухіна // Фондовий ринок : інформат.-аналит. і науч.-практ. журнал. – 2010. – № 20. – С. 20-24.
9. Несімко С.О. Шляхи розвитку страхового ринку України в умовах глобалізації / С.О. Несімко // ЛНУ ім. Івана Франка. – 2011. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://libfor.com/index.php?newsid=237>.
10. Пікус Р.В. Розвиток страхового ринку в умовах глобалізації / Р.В. Пікус // Економіка. – 2011. – № 126. – С. 15-19.
11. Пластун В.Л. Тенденції розвитку страхових компаній в Україні та світі / В.Л. Пластун, В.С. Домбровський // Інноваційна економіка журнал : наук.-виробн. журнал. – 2012. – № 8. – С. 40-46.
12. Плиса В.Й. Проблеми інтеграції страхового ринку України у світовий страховий простір / В.Й. Плиса // Львівський національний університет ім. Івана Франка. – 2011. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://forinsurer.com/public/02/12/01/135>.
13. Приказнюк Н.В. Перспективи розвитку страхового ринку в умовах глобалізації / Н.В. Приказнюк // Економіка. – 2012. – № 113-114. – С. 39-42.
14. Уманців Ю. Страховий ринок України в умовах глобалізації світової економіки / Ю. Уманців // Економіка. – 2006. – № 81-82. – С. 1-3.
15. Шевченко В.І. Розвиток ринку страхових послуг в умовах глобалізації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.05.01 "Світове господарство і міжнародні економічні відносини" / В.І. Шевченко. – К., 2005. – 17 с.
16. World Insurance in 2012. Swiss Reinsurance Company. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.swissre.com/sigma/>.

Корнеев М.В. Концептуальные принципы развития страховой деятельности в условиях глобализации

Определены составляющие элементы концептуальных основ развития страховой деятельности, факторы влияния на процесс их формирования. Приведены возможные стратегии развития отечественного страхового рынка. Определены характерные особенности глобализации страховых отношений. Сформированы концептуальные основы развития страховой деятельности в условиях глобализации.

Ключевые слова: страховая деятельность, страховой рынок, страховая компания, концепция, развитие, стратегия, глобализация.

Korneev M.V. Conceptual principles of development of insurance activity in the conditions of globalization

In the article are certain the component elements of conceptual bases of development of insurance activity. Possible strategies of domestic insurance market development are resulted. The characteristic features of globalization of insurance relations are certain. Conceptual bases of development of insurance activity are formed in the conditions of globalization.

Keywords: insurance activity, insurance market, insurance company, conception, development, strategy, globalization.

УДК 336.71:336.22

Асист. О.С. Лемішовська, канд. екон. наук –
НУ "Львівська політехніка"

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМ ПРОЦЕСОМ БАНКІВ

Розкрито зміст, функціональне призначення та принципи організації методичного забезпечення складових управління податковим процесом банківських установ. Запропоновано розвиток й удосконалення типових методик ведення податкового обліку, організації процесів бюджетування, планування податків.

Ключові слова: банки, оподаткування, податковий менеджмент, податкові інструменти управління податковим процесом, методика, податковий облік, методика бюджетування податків.

Постановка проблеми. В сучасних умовах податки є вагомим інструментом економічного регулювання діяльності банків, який істотно коригує сферу його стратегічних рішень, кардинальну зміну тактики фінансового управління банком, посилює можливості набуття ринкової капіталізації і ділової репутації.

Основою ефективної організації оподаткування банку є методичне забезпечення управління податковим процесом, яке, формалізуючи в певний спосіб діяльність підрозділів в єдиній системі управління податковими процесами, формує дієвість сукупного методичного інструментарію – набору положень (інструкцій дій), що дасть змогу конкретизувати (формалізувати) функціональність процесів. При цьому, методичне забезпечення управління податковим процесом необхідно розглядати не тільки теоретизованою базисною основою, але й оцінювати з практичної позиції.

Аналіз останніх наукових досліджень з досліджуваної проблеми та визначення питань, що не вирішені. Науково-дослідницькі розробки у сфері банківського оподаткування вирізняються діапазоном принципів підходів та змістом пропонованих методик. Здебільшого такі методики стосуються мінімізації оподаткування, що не завжди є єдиними і абсолютно виправданими цілями управління податковим процесом.

Переважає більшість публікацій за тематикою що розглядається, акцентована на тому, що методичний аспект забезпечення податкового процесу повинен висвітлити його процедурну сторону – порядок формування вихідної інформації та підготовки даних для забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень [1-3]. Значна кількість публікацій ґрунтується на тому, що його потрібно розглядати як для податкового процесу загалом, так і для кожної його складової зокрема [4-6]. Загалом можна зробити висновок, що в дослідженнях та публікаціях дотримується позиція, що формування податкового процесу – це способи структурування за змістом і наповненням його структури, які визначають організацію роботи в частині обліку, бюджетування та планування податків: склад, форму та способи адекватного добору алгоритмів послідовності опрацювання інформаційних потоків, організацію документообігу.

Крім цього, під час організації податкового процесу необхідне, на наш погляд, розроблення структури реалізації податкових заходів за кожною його складовою для: розподілу обов'язків відповідальних працівників та надання їм прав доступу до інформації, уніфікації відповідних процедур для запобігання помилкам та мінімізації податкових ризиків, внесення змін до програмного забезпечення.

Мета роботи. Метою роботи є формування окремих складових методичного забезпечення складових управління податковим процесом у банківських установах для адаптації до потреб сучасної практики.

Виклад основного матеріалу. Розроблення методичного забезпечення для ведення податкового обліку пропонується здійснювати з урахуванням того, що це забезпечення у конкретному банку спирається на способи його форму-

вання, які визначають організацію роботи в частині обліку податків: склад, форму та способи формування аналітичних реєстрів, організацію документообігу, порядок зберігання документів. Під час формування цього методичного забезпечення повинен бути встановлений єдиний методологічний підхід до організації ведення обліку стосовно його основних напрямів, які включають: своєчасність та достовірне визначення розмірів платежів до бюджету; збирання та аналізу інформації зі сплати податків і зборів; отримання консультацій від податкових органів; контролю за дотриманням податкового законодавства.

Методичне забезпечення податкового обліку все ж повинно визначатися розмірами банку, видами надаваних ним продуктів і послуг, організаційною структурою, програмним забезпеченням, потребою в інформації стосовно оподаткування тощо. Основоположні засади методики формування етапів процесу податкового обліку за видами податків та зборів повинні включати сукупність послідовних дій (від аналізу господарських операцій на предмет оподаткування податками та зборами до формування звітності за податками та зборами) з метою ефективнішого вирішення проблематики, пов'язаної з надмірною тривалістю процедур збирання та оброблення інформації про податкові платежі.

Оскільки в податковому обліку найскладнішим є процес обліку податку на прибуток, розробленню алгоритму його формування в управлінні податковим процесом банку потрібно приділяти особливу увагу. Етапи типового процесу подано на рис. 1.

Рис. 1. Типовий процес обліку податку на прибуток банків (власна розробка)

Примітки: ПБО – підрозділ бухгалтерського (податкового) обліку і звітності. Методику формування цього процесу можна назвати типовою, проте залежно від способу формування податкових баз третій етап процесу буде відрізнятися, оскільки залежить від форми організації ведення податкового обліку автономного, змішаного чи в системі фінансового в банку.

Методику визначення податкових баз подано на рис. 2

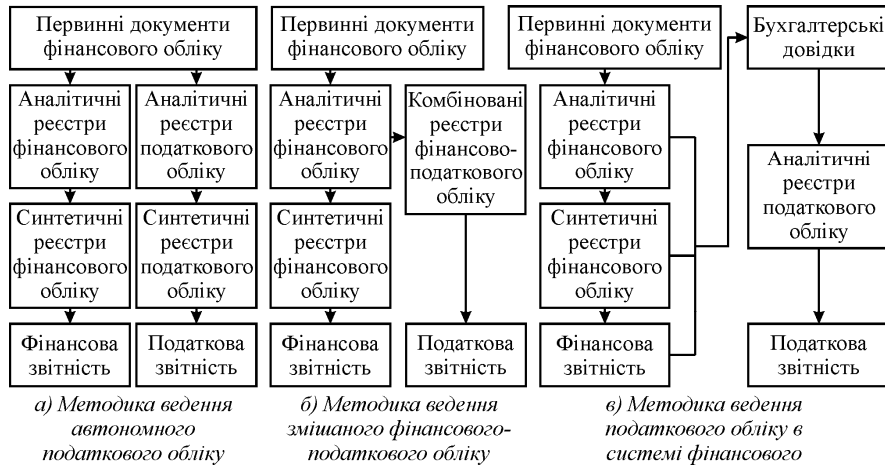

Рис. 2. Методика ведення податкового обліку

Методика ведення автономного (відокремленого) податкового обліку передбачає використання окремих аналітичних реєстрів та їх ведення паралельно з бухгалтерськими. Перевагою цієї методики можна вважати те, що вона дає реальну можливість отримувати дані для формування податкової бази безпосередньо з податкових реєстрів, заповнених з первинних документів, що використовуються для бухгалтерського та податкового обліку. Недоліком цієї методики можна вважати додаткові витрати, пов'язані з необхідністю створення структурного підрозділу для ведення податкового обліку.

В основу методики ведення змішаного податкового обліку покладають дані, які сформовані в системі бухгалтерського обліку. Така методика дає змогу знизити обсяг роботи працівників бухгалтерських служб, оскільки для фінансового та податкового обліку використовують ті самі облікові реєстри. Комбіновані реєстри можуть використовуватись лише у тому разі, коли порядок групування і обліку об'єктів та господарських операцій для цілей оподаткування не відрізняються за правилами фінансового обліку.

В методиці ведення податкового обліку у системі фінансового використовують реєстри фінансового та податкового обліку. Основою для складання аналітичних реєстрів податкового обліку є реєстри фінансового обліку та бухгалтерські довідки. Така методика дає змогу максимально використовувати дані фінансового обліку і зближує його з податковим.

Методика податкового бюджетування виступає важливою компонентою в загальному процесі бюджетування банку. Удосконалення податкового бюджетування створює новий механізм його формування, приводить до розвитку підходів та методів здійснення фінансового планування. Саме тому під час організації податкового бюджетування у системі управління податковим процесом виникає потреба у всебічно обґрунтованих методичних матеріалах. Наявність

цієї методики, на погляд С.А. Ткаченка [1], надає можливість визначити інформаційний вихід та інформаційний вхід функціональної підсистеми "бюджетування" у податковому процесі банку.

Відображаючи комплексно усі сторони та процеси оподаткування банку, достатньо обґрунтована методика забезпечує вирішення завдань підсистеми "бюджетування", охоплює їх взаємозв'язки і послідовність виконання, що забезпечує побудову моделі функціональної структури податкового бюджетування. З достатнім рівнем аргументованості можна стверджувати, що методика податкового бюджетування є важливою в організації бюджетування, оскільки вона надає можливість визначити алгоритми вирішення завдань податкового бюджетування, пропонуючи способи та прийоми дослідження різних аспектів процесу оподаткування, створює можливість вибору найпридатніших способів та форм надання вихідної інформації, формуючи рекомендації щодо використання результатів податкового бюджетування.

Важливим моментом у методиці бюджетування податків є дотримання регламентів, які структурують цей процес у банку. У предметній сфері все ж існує здебільшого узгоджений науковцями [2, 3] формат щодо змістової функції бюджетного регламенту, який розкриває встановлений порядок складання, представлення, узгодження, консолідації, проведення аналізу та оцінювання виконання бюджетів. Такі регламенти повинні відповідати бюджетному циклу, стосуватись процесу оподаткування та бути відображені в "Положенні про бюджетування банку". Методика складання, узгодження та затвердження бюджету податків залежить від методів, за якими здійснюється загальний процес бюджетування в банку:

- централізоване бюджетне планування "згори вниз" що передбачає формування централізованого відділу в організаційній структурі банку, який складає бюджети та координує роботу центрів відповідальності щодо виконання ними бюджетів у межах їх компетенції;
- децентралізоване бюджетне планування "знизу вгору" – передбачає формування бюджетів за центрами відповідальності та подання ними інформації до централізованого структурного підрозділу, який займається бюджетуванням і на основі цього розробляє бюджет банку;
- комбіноване, за яким структурний підрозділ, що займається плануванням, розробляє бюджет, передаючи його центрам відповідальності, які у межах своїх повноважень опрацьовують та надають у зворотному порядку коригування.

Результати дослідження стосовно формування податкового бюджету в банках підтверджують необхідність формування методологічних засад, які забезпечують його організацію. Ураховуючи їх важливість, виникає очевидна доцільність детальнішого розкриття процесу розроблення в банку методики бюджетування податків.

На аналітичному етапі здійснюється аналіз чинного законодавства. Його доцільно проводити до початку звітної періоду, а протягом звітної періоду відстежувати зміни. У процесі цього аналізу необхідне встановлення чіткої однозначності трактувань податкового законодавства, з'ясування спірності положень Податкового кодексу.

На організаційно-підготовчому етапі здійснюється попереднє формування податкових бюджетів банку: обирають перелік статей операційних бюджетів, які беруть під час розрахунку податкових бюджетів, встановлюють ключові взаємопов'язані показники з показниками податкових бюджетів.

На етапі оперативного планування податкового бюджету: визначають базу оподаткування на основі операційних бюджетів, розраховують планові податки та обов'язкові платежі, проводять узгодженість показників з показниками операційних бюджетів, складають податковий календар.

На етапі виконання податкового бюджету проводять моніторинг виконання бюджету шляхом порівняння фактичних показників з плановими. У разі виявлення відхилень здійснюють коригування чи уточнення операційного бюджету та виявляють шляхи економії податкових платежів та потребу у додаткових коштах на сплату податків.

Урахування організаційних особливостей у підходах до формування бюджету дає змогу обґрунтувати доцільні засади організації податкового бюджетування банку. Типовий процес бюджетування податків пропонується у форматі, поданому у вигляді схеми на рис. 3. Методику податкового планування в економічній літературі визначають як систему способів і прийомів виконання робіт, пов'язаних зі спільністю вирішуваних завдань, яка виконує роль методичної інструкції, що визначає порядок і техніку дій фахівців [4, 5].

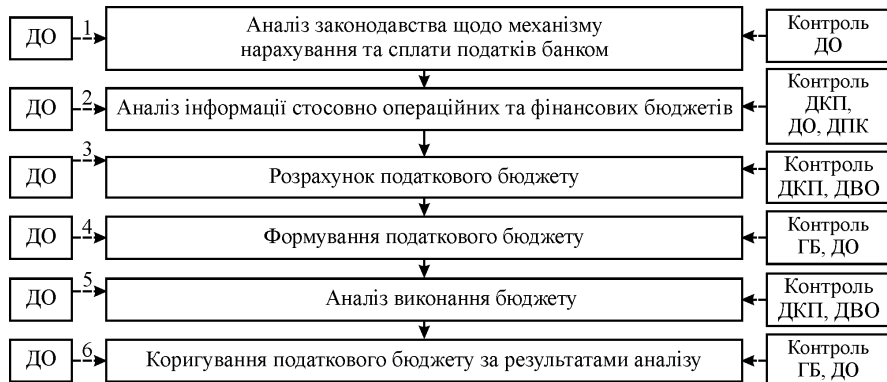

Рис. 3. Типова методика бюджетування податків банків (власна розробка)

Фахівці, які займаються дослідженням податкового планування, виділяють різні методики його організації. Так, Л.О. Сухарева, П.М. Сухарев, Я.І. Глущенко вважають за доцільне застосування основних методик, а саме методику складання перспективного та поточного плану з податкових платежів, методику контролю та аналізу виконання названих планів [6].

Типовий алгоритм податкового планування подано на рис. 4.

Методологія побудови системи податкового планування розглядають такою, що здійснюється в рамках цілей та завдань управління податковим процесом банку. Відповідно до поставлених у податковій політиці установок розраховують показники, які дають змогу судити про досяжність і успішність нормативів, обраних як стратегічні орієнтири.

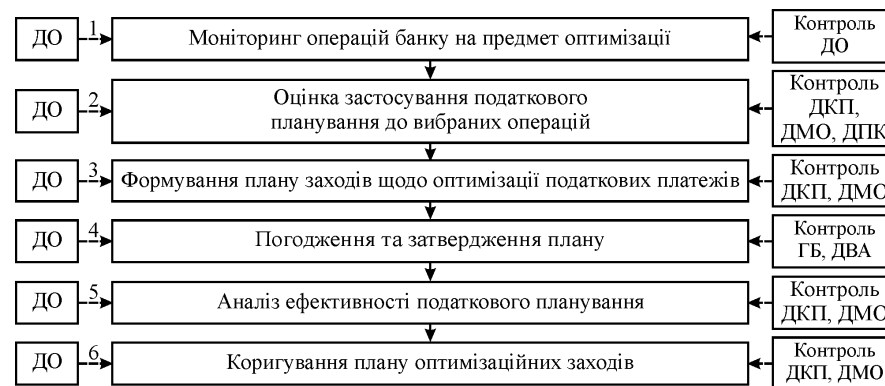

Рис. 4. Типова методика податкового планування у банках (власна розробка)

Примітки: ДО – департамент оподаткування; ДКП – департамент кадрів і зарплати; ДМО – департамент міжбанківських операцій; ДПК – департамент планування та контролінгу; ГБ – головний бухгалтер; ДВА – департамент внутрішнього аудиту

Висновки та перспективи подальших досліджень. Виділення методичної складової податкового процесу банків дає змогу чітко визначити його методичний інструментарій, виробити наукові принципи побудови податкових реєстрів, сприяє розробникам програмного забезпечення більш чітко задовольняти потреби користувачів облікової інформації, надає імпульс подальшому розвитку методології податкового обліку, податкового бюджетування та податкового планування.

Література

1. Ткаченко С.А. Методичний механізм функціональної підсистеми "Бюджетування" / С.А. Ткаченко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – Сер.: Логістика. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка". – 2010. – № 690. – С. 738-743.
2. Ковтун С. Бюджетирование на современном предприятии или как эффективно управлять финансами / С. Ковтун. – Харьков : Изд-во "Фактор", 2005. – 340 с.
3. Тищенко О.М. Бюджетування податків на підприємствах : монографія / О.М. Тищенко, М.О. Кизим, Н.В. Михасьова / за заг. ред. О.М. Тищенка. – Харків : Вид. дім "Інжек", 2010. – 240 с.
4. Єріс Л.М. Податкове планування як засіб збільшення фінансових ресурсів підприємств / Л.М. Єріс // Актуальні проблеми економіки : наук. економ. журнал. – 2004. – № 2. – С. 76-86.
5. Загородній А.Г. Податки, збори, обов'язкові платежі: термінологічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", "Інтелект-Захід" 2003. – 192 с.
6. Глущенко Я.І. Податкове планування в системі управління підприємством : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / Я.І. Глущенко; Донецький ДУ економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, 2005. – 19 с.

Леммишовская О.С. Методическое обеспечение системы управления налоговым процессом банков

Раскрыты содержание, функциональное назначение и принципы организации методического обеспечения составляющих управления налоговым процессом банковских учреждений. Предложено развитие и совершенствование типичных методик ведения налогового учета, организации процессов бюджетирования, планирования налогов.

Ключевые слова: банки, налогообложение, налоговый менеджмент, налоговые инструменты управления налоговым процессом, методика, налоговый учет, методика бюджетирования налогов.

Lemishovska O.S. Methodological support of the processes of the banks of tax

In the article the content, functionality and principles of methods of tax administration process components banking institutions. A typical development and improvement of methods of tax accounting processes of budgeting, tax planning.

Keywords: banks, taxation, tax management, tax management tools tax processes, methods, tax accounting, budgeting technique taxes.

УДК 336.71(477)

Ст. викл. І.Р. Лукановська¹, канд. екон. наук;

доц. В.А. Сидоренко², канд. екон. наук; доц. О.Г. Сербина³, канд. екон. наук

СВІТОВИЙ ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ МАЛИМИ БАНКАМИ

Досліджено особливості світового досвіду функціонування малого банківництва. Проаналізовано та обґрунтовано можливість його застосування в Україні. Розглянуто складові процесу практичного використання зарубіжного управлінського досвіду українським малим банком.

Ключові слова: банківська система, малі банки, регіональні банки, ризик-менеджмент, управління ризиками.

Вступ. Банківська система у тій чи іншій країні складається з різноманітної кількості та різних видів банків, що зумовлено історією розвитку. Роль банків досить різна і їхнє місце визначається законодавством держави, де вони наділяються певними функціями. Одним із принципово важливих значень банків є виконання ними ролі посередників в економічній системі. Одним із перших, хто описав цю властивість банків, був американський економіст Ірвінг Фішер (1867-1947 рр.). У своїй праці "Теорія відсотка" (The Theory of Interest) він описав механізм, коли банки збільшують споживання одночасно і у тих, хто володіє надлишком ресурсів, і тих, у кого виникає їх нестача [3].

Метою дослідження є висвітлення особливостей функціонування малих банків зарубіжних країн та управління ними й можливості його застосування в Україні.

Виклад основного матеріалу. Як свідчить досвід розвинених країн, саме малі банки є надійною основою банківської системи. У США частка малих банків є значною. Це зумовлено тим, що у США малі банки виконують функції, якими великі банки не займаються. Малі банки пропонують для своїх клієнтів особливі програми. Наприклад: в одному банку працює дитячий куточок, у другому – більше займаються обслуговуванням пенсіонерів, третій займається обслуговуванням клієнтів за кермом, безпосередньо в автомобілях (навіть цілодобово).

¹ Тернопільський НЕУ;

² Київський національний торговельно-економічний університет;

³ Дніпропетровська державна фінансова академія

Значна кількість малих приватних банків функціонує у Швейцарії. Головний принцип їх роботи – знати свого клієнта. Такий банк надає клієнту не тільки банківські, але й консалтингові, аналітичні, юридичні послуги. Банк не просто виконує функцію зберігання грошей, він допомагає клієнту написати бізнес-план, відкрити рахунок нової компанії, правильно оформити договір, купити нерухомість і т.ін. Використовують досвід Швейцарії такі країни, як: Угорщина, Люксембург, Ліхтенштейн, Латвія. Малий банк – це серйозний консультативний інститут, який допомагає малим і середнім підприємствам правильно вести бізнес-процеси, а в Україні існує потреба в таких банках.

На наш погляд, не можна обійти увагою досвід діяльності регіональних банків Німеччини. Під регіональними банками Німеччини розуміють фінансові установи, які здійснюють свою діяльність у межах однієї адміністративно-територіальної одиниці (федеральної землі), а власниками яких є органи влади (уряд землі), котрі є гарантами цих банків.

Експерти з фінансових питань, аналізуючи доцільність існуючого механізму діяльності регіональних банківських установ, висловлювали думки, що надання їм державної допомоги ставить регіональні державні банки у привілейоване становище порівняно з приватними. Особливо це стало актуальним в умовах фінансової кризи, яка вплинула на банківський сектор більшості країн світу. Більше того, останнім часом постає питання щодо необхідності державних регіональних банківських установ як окремої ланки банківської системи в сучасних умовах глобалізації та концентрації фінансового капіталу. На нашу думку, це пов'язано з відміною державних гарантій та переглядом критеріїв відповідальності регіональних банків, а саме – скасуванням субсидій і підвищенням податкового навантаження та ставки рефінансування. Внаслідок цього та під впливом фінансової кризи показники рентабельності регіональних банків мали тенденцію до зниження. Для того, щоб вплинути на стан речей, федеральний уряд Німеччини у жовтні 2008 р. почав застосовувати заходи щодо поліпшення ситуації в державному банківському секторі у трьох основних напрямках:

- забезпечення гарантій і поручительств, щоб запобігти дефіциту ліквідності;
- проведення рекапіталізації проблемних регіональних банків;
- реалізації їх боргових цінних паперів на міжбанківському ринку.

В Україні наразі немає підстав для обговорення подібних питань, оскільки відсутність законодавчо визначеного статусу регіонального банку не сприяє регіоналізації банківської діяльності. Але, вивчаючи досвід Німеччини, можна стверджувати, що присутність таких установ у складі банківської системи є доцільним. Їх функціонування, на наш погляд, сприятиме вирішенню проблем, що стоять перед економікою України, – підтриманню підприємств реального сектора, зокрема, розвитку малого і середнього бізнесу, здійсненню природоохоронних заходів підвищенню життєвого рівня населення.

Вважаємо, що суспільна ефективність діяльності регіональних банків забезпечується тим, що вони:

- зацікавлені у розвитку економіки адміністративно-територіальної одиниці, в яку вкладаються банківські ресурси, що пояснюється економічною залежністю таких банків від регіонального потенціалу;